

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 2.5.2017
SWD(2017) 217 final

Δέσμη μέτρων συμμόρφωσης

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τον καθορισμό των όρων και της διαδικασίας μέσω της οποίας η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων να παράσχουν πληροφορίες σε σχέση με την εσωτερική αγορά και άλλους συναφείς τομείς

{ COM(2017) 257 final }

{ SWD(2017) 215 final }

{ SWD(2017) 216 final }

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης
Εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με την πρόταση για την καθιέρωση εργαλείου πληροφόρησης για την ενιαία αγορά
Α. Ανάγκη ανάληψης δράσης
Γιατί; Ποιο είναι το πρόβλημα που εξετάζεται;
Οι πολίτες και οι επιχειρήσεις της ΕΕ νοιώθουν απογοήτευση που τα εμπόδια στην ενιαία αγορά δεν αντιμετωπίζονται αρκετά γρήγορα. Όταν προειδοποιούν την Επιτροπή ή τα κράτη μέλη για κάποιο πρόβλημα εντός της ενιαίας αγοράς, πρέπει να προσκομίζουν αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι έχουν παραβιαστεί οι κανόνες της ΕΕ. Οι πληροφορίες αυτές μπορεί να είναι δύσκολο να συγκεντρωθούν, ιδίως σε διασυννοριακές υποθέσεις. Αυτό συμβαίνει επειδή συχνά οι πληροφορίες είναι: • αναλυτικές, ευαίσθητες πληροφορίες σε επίπεδο επιχειρήσεων και στις οποίες δεν έχει πρόσβαση το κοινό, οι οποίες δεν είναι δυνατό να αποκτηθούν από τρίτους παρόχους δεδομένων • διαθέσιμες στις εθνικές αρχές μόνο σε ορισμένα κράτη μέλη • μη συγκρίσιμες μεταξύ των κρατών μελών. Οι συμμετέχοντες στην αγορά οι οποίοι διαθέτουν τις εμπιστευτικές αυτές πληροφορίες δεν έχουν επί του παρόντος κίνητρα να τις ανταλλάξουν και δεν υπάρχει σύστημα που να εξασφαλίζει την ακρίβεια των δεδομένων που ανταλλάσσονται. Επί του παρόντος, τα ενωσιακά και τα εθνικά εργαλεία για τη συλλογή πληροφοριών δεν επαρκούν για να ληφθούν οι πληροφορίες αυτές από τις επιχειρήσεις, τους πολίτες ή τις εθνικές αρχές.
Τι αναμένεται να επιτευχθεί με την παρούσα πρωτοβουλία;
• Να βελτιώσει τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς χάρη στην αποτελεσματικότερη επιβολή των κανόνων. • Να καταστήσει ευκολότερη για την Επιτροπή και τα κράτη μέλη την απόκτηση πρόσβασης σε δεδομένα σε επίπεδο επιχειρήσεων, εφόσον κάτι τέτοιο απαιτείται για την ανίχνευση και διόρθωση εσφαλμένης εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου ή μη συμμόρφωσης με τους κανόνες της ενιαίας αγοράς. • Να συνδράμει τα κράτη μέλη στην καλύτερη εφαρμογή των κανόνων της ενιαίας αγοράς σε εθνικό επίπεδο. • Εάν ένα κράτος μέλος δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την ενιαία αγορά, η Επιτροπή μπορεί να χρησιμοποιήσει τις πληροφορίες αυτές για την υποστήριξη μιας διαδικασίας επί παραβάσει εναντίον του.
Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ;
Η Επιτροπή είναι η πλέον κατάλληλη για να επιλύσει το ζήτημα της συλλογής και του συντονισμού των στοχευμένων πληροφοριών σε επίπεδο επιχειρήσεων στην ενιαία αγορά, λόγω του διασυννοριακού χαρακτήρα των δεδομένων που απαιτούνται. Με τη δράση της ΕΕ θα αποφευχθούν οι πολύπλοκες και χρονοβόρες προσπάθειες συντονισμού μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις όπου απαιτούνται πληροφορίες από συμμετέχοντες στην αγορά που δραστηριοποιούνται σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη. Η δράση της ΕΕ θα βοηθήσει τόσο τα κράτη μέλη όσο και η Επιτροπή να λάβουν τις ζητούμενες πληροφορίες και θα μειώσει τον διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες αρχές.
Β. Λύσεις
Ποιες νομοθετικές και μη νομοθετικές επιλογές πολιτικής εξετάστηκαν; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Γιατί;
Μια μη νομοθετική επιλογή θα μπορούσε να περιλαμβάνει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να ανταλλάσσουν βέλτιστες πρακτικές και να αναπτύσσουν κατευθυντήριες γραμμές για τη συλλογή πληροφοριών σε επίπεδο επιχειρήσεων. Άλλες νομοθετικές επιλογές εξακολουθούν να εξετάζονται: • Η επιλογή 2 καταργεί εθνικούς κανόνες που εμποδίζουν τις εθνικές αρχές να ανταλλάσσουν με την Επιτροπή και άλλα κράτη μέλη πληροφορίες σε επίπεδο επιχειρήσεων που ήδη διαθέτουν ή στις οποίες μπορούν να έχουν πρόσβαση στο πλαίσιο του υφιστάμενου ενωσιακού/εθνικού δικαίου. • Η επιλογή 3 εισάγει εξουσίες έρευνας σε εθνικό επίπεδο μέσω εργαλείων πληροφόρησης για την ενιαία αγορά. • Η επιλογή 4 δημιουργεί ένα εργαλείο πληροφόρησης για την ενιαία αγορά σε επίπεδο ΕΕ (SMIT), το οποίο πρέπει να χρησιμοποιείται για κάθε περίπτωση χωριστά. Θα πρέπει να περιορίζεται σε περιπτώσεις όπου υπάρχει υποψία ύπαρξης εμποδίων που δυσχεραίνουν τη λειτουργία της ενιαίας

αγοράς και όπου οι ζητούμενες πληροφορίες χρειάζονται για την ταχεία και αποτελεσματική λήψη αποφάσεων και δεν είναι διαθέσιμες αρκετά σύντομα μέσω άλλων διαύλων. Οι πληροφορίες θα πρέπει να ζητούνται μόνον από τους συμμετέχοντες στην αγορά που μπορούν εύκολα να τις παράσχουν. • Η επιλογή 5 είναι μια υβριδική επιλογή που συνδυάζει τις επιλογές 2 και 4. Οι επιλογές που εγκαταλείφθηκαν περιλαμβάνουν την επέκταση της κάλυψης των ευρωπαϊκών στατιστικών και τη θέσπιση υποχρεώσεων τακτικής υποβολής εκθέσεων σύμφωνα με τη λογιστική οδηγία. Το SMIT (επιλογή 4) είναι η προτιμώμενη επιλογή. Συγκεντρώνει την υψηλότερη βαθμολογία στους τομείς της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και αποτελεί την πλέον αποτελεσματική και οικονομικά αποδοτική επιλογή. Θα βοηθήσει τα επί μέρους κράτη μέλη να ξεπεράσουν τα προβλήματα συντονισμού και δικαστικής δικαιοδοσίας σε διασυννοριακές περιπτώσεις.
Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή; Η δημόσια διαβούλευση έδειξε ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις προτιμούν να ανταλλάσσουν οικειοθελώς πληροφορίες και, ως εκ τούτου, προτιμούν μια μη νομοθετική επιλογή. Εάν εφαρμοστεί το SMIT, υποστηρίζουν ότι θα πρέπει να διαφυλάσσει την εμπιστευτικότητα των δεδομένων και να χρησιμοποιείται μόνο ως έσχατη λύση. Θα πρέπει να ζητούνται μόνο άμεσα διαθέσιμες πληροφορίες. Από τα 10 κράτη μέλη που απάντησαν, τέσσερα στήριξαν το SMIT και δύο δεν το στήριξαν. Αρχές από δύο κράτη μέλη θα προτιμούσαν να συντονίσει η Επιτροπή τα αιτήματα για πληροφορίες, ενώ άλλα δύο θα προτιμούσαν να έχουν την εξουσία να ζητούν πληροφορίες από τις επιχειρήσεις σε οποιοδήποτε κράτος μέλος απευθείας, χωρίς τη συμμετοχή της Επιτροπής. Όλες οι οργανώσεις καταναλωτών υποστηρίζουν τη χρήση του SMIT εάν οι πληροφορίες είναι απαραίτητες για την επίλυση μιας παράβασης των δικαιωμάτων των καταναλωτών ή των επιχειρήσεων. Οι μισές οργανώσεις καταναλωτών στηρίζουν τη χρήση του SMIT για την προετοιμασία των νέων κανόνων της ΕΕ.
Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής
Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (αν υπάρχει, ειδάλλως των κυριότερων επιλογών); Ο υπολογισμός κόστους-οφέλους για το SMIT (επιλογή 4) βασίζεται στην παραδοχή ότι θα χρησιμοποιείται ετησίως για τέσσερα μικρά αιτήματα, με συμμετοχή έως και πέντε επιχειρήσεων, και ένα μεγαλύτερο αίτημα, με τη συμμετοχή έως και 50 εταιρειών. Έχοντας αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με δυσλειτουργίες στην ενιαία αγορά η Επιτροπή και οι εθνικές αρχές θα έχουν τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν μεγαλύτερη συμμόρφωση με το δίκαιο της ενιαίας αγοράς και να σχεδιάσουν καλύτερα τις πολιτικές της ΕΕ. Με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών στην εσωτερική αγορά και θα ενισχυθεί η εκπλήρωση του δυναμικού της. Η καλύτερη πρόσβαση σε πληροφορίες αναμένεται ότι θα οδηγήσει σε καλύτερα στοχευμένη εφαρμογή της ενιαίας αγοράς σε εθνικό επίπεδο, περιορίζοντας τον αριθμό των επίσημων διαδικασιών επί παραβάσει κατά κρατών μελών. Σε δύο πρόσφατες περιπτώσεις, εισπράχθηκαν έως και 50 εκατομμύρια ευρώ από ανεξόφλητους φόρους όταν οι ανακριτικές αρχές στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων επέτρεψαν στην Επιτροπή την πρόσβαση σε βασικές πληροφορίες σε επίπεδο επιχειρήσεων. Στον τομέα της ενιαίας αγοράς, η δυνητική εξοικονόμηση σε μεμονωμένη περίπτωση προμήθειας υποδομής υπερέβη τα 3 δισ. ευρώ. Θα μπορούσαν να υπάρχουν έμμεσα κοινωνικά/περιβαλλοντικά οφέλη εάν το SMIT χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση περιπτώσεων κακής λειτουργίας της ενιαίας αγοράς στους εν λόγω τομείς.
Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (αν υπάρχει, ειδάλλως των κυριότερων επιλογών); Η απόκριση σε αίτημα του SMIT συνεπάγεται κόστος για τις στοχευμένες επιχειρήσεις. Για τις μεγάλες επιχειρήσεις, οι δαπάνες κυμαίνονται από 1 200 έως 4 400 EUR. Για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) κυμαίνονται από 300 έως 1 000 EUR. Εάν οι επιχειρήσεις αναζητήσουν νομικές συμβουλές για να συμμορφωθούν με το αίτημα για πληροφορίες, το επιπλέον κόστος κυμαίνεται από 1 000 έως 4 000 EUR. Το συνολικό ετήσιο κόστος για την προετοιμασία των απαντήσεων και την παροχή νομικών συμβουλών για τα εκτιμώμενα πέντε ετήσια αιτήματα εκτιμάται ότι θα κυμανθεί από 370 000 έως 610 000 EUR. Οι επιχειρήσεις μπορούν επίσης να υποβάλουν μη εμπιστευτική απάντηση η οποία μπορεί να μοιραστεί με τα κράτη μέλη. Αυτό θα μπορούσε να αμβλύνει τις ανησυχίες περί εμπιστευτικότητας με μικρό πρόσθετο κόστος. Μια συντηρητική εκτίμηση του συνολικού κόστους του SMIT, συμπεριλαμβανομένου του κόστους που βαρύνει την Επιτροπή, κυμαίνεται από 0,49 εκατ. έως 1,04 εκατ. EUR. Δεν υπάρχει άμεσο κοινωνικό ή περιβαλλοντικό κόστος.
Πώς θα επηρεαστούν οι μεγάλες, οι μικρομεσαίες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις; Το SMIT στοχεύει κατά κύριο λόγο στις μεγάλες επιχειρήσεις με υψηλό μερίδιο αγοράς οι οποίες και επωμίζονται τη μεγαλύτερη διοικητική επιβάρυνση. Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις απαλλάσσονται. Οι ΜΜΕ μπορεί ενίοτε να ζητηθούν να συμμετάσχουν. Το εκτιμώμενο κόστος της απάντησης για μια μεμονωμένη ΜΜΕ κυμαίνεται από 300 έως 1 000 EUR για κάθε αίτημα με ένα πρόσθετο δυνητικό κόστος παροχής νομικών συμβουλών ύψους 1 000 EUR (περίπου το 25% του εκτιμώμενου κόστους απάντησης μιας μεγάλης επιχείρησης). Επιχειρήσεις κάθε μεγέθους θα επωφεληθούν από την καλύτερη λειτουργία της ενιαίας αγοράς χάρη στην πιο στοχευμένη εφαρμογή από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Θα ωφεληθούν επίσης από τη βελτίωση του σχεδιασμού των ενωσιακών κανόνων και ένα πιο αποτελεσματικό κανονιστικό περιβάλλον. Επιπλέον, η παροχή πιο σωστών

αποδεικτικών στοιχείων θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποφυγή περιττών κανόνων που βρίσκονται σε στάδιο εκπόνησης.
Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις για τους εθνικούς προϋπολογισμούς και τις εθνικές διοικητικές αρχές;
Δεν υπάρχει κόστος εφαρμογής του SMIT για τις εθνικές αρχές. Η Επιτροπή θα επιβαρυνθεί με το κόστος της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων που κυμαίνονται από 120 000 EUR έως 430 000 EUR για τα εκτιμώμενα πέντε ετήσια αιτήματα. Το κόστος που θα αναλάβει η Επιτροπή δεν θα απαιτήσει νέες δημοσιονομικές δεσμεύσεις παρά μόνο την αναδιάταξη του υπάρχοντος προσωπικού και υποδομών. Η Επιτροπή θα μπορούσε να εξοικονομήσει μεταξύ 0,7 εκατ. και 1,6 εκατ. EUR από τις εξωτερικές εκθέσεις. Οι εθνικές αρχές θα μπορούσαν, επίσης, να εξοικονομήσουν πόρους.
Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;
Οι επιχειρήσεις/καταναλωτές θα επωφεληθούν από την καλύτερη λειτουργία της ενιαίας αγοράς μέσω χαμηλότερων φραγμών για την είσοδο στην αγορά, μεγαλύτερου ανταγωνισμού, μεγαλύτερης ανταγωνιστικότητας και ευκολότερης/φθηνότερης διασυννοριακής (και δυνητικά διεθνούς) επέκτασης. Η παρούσα πρωτοβουλία σέβεται πλήρως το έννομο συμφέρον των επιχειρήσεων να προστατεύσουν το επιχειρηματικό τους απόρρητο. Δεν επηρεάζονται τα δικαιώματα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σέβεται επίσης το δικαίωμα χρηστής διοίκησης, το δικαίωμα υπεράσπισης, την αρχή της αναλογικότητας των κυρώσεων, το δικαίωμα αποτελεσματικής λύσης και το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη.
Δ. Παρακολούθηση
Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική;
Η πολιτική θα επανεξεταστεί πέντε χρόνια μετά την έγκριση της πρότασης.